

نوی سبک نوی ادب

د

اروانباد استاد گل پا چا الفت

جرمني ۲۰۱۱ میلادي کال

www.ulfat.de

فهرست

سر ليك:	مخ:	سر ليك:	مخ:
دخداى قانون	۱	دظالم فلسفه	۷
دككـار فـكـر	۱-۲	دسـتور العـمـل	۸
زه خـبرنـه وم	۲	اصـلى غـل	۹
دخـرخـاونـه د	۳	دغـل و منـطـق	۹-۱۰
دیمـر کراسـى	۳-۴	دغـلوډېـوه	۱۰
عـشق	۴	دحـاکـم اشـتـباه	۱۰-۱۱
عـمـل	۵	خـه لـري او خـه نه لـري؟	۱۱
دايمان خـاى زره دى او دى بې زره دى	۵-۶	آمـر او مـامـور	۱۲
زموږ بـاغ	۶	تـوره پـرده	۱۲-۱۳
بـې تـمـيـزي	۶-۷	د ژونـد نـغـمـه	۱۳
		خوشـحـالى	۱۳-۱۴

دخدای قانون

مونږ د خپلو کورونو له څنگه په ډېره کښې ناست وو. له پاسه یولاروی راغی، د ونې ډډ ته بې ډډه ولگوله. ډوډی بې له ملا نه پرانیستله په مزه مزه بې له څه شي سره خوړله. مونږ ډېر وړي تړي وو، هغه ځان مورکړ او یخې اوبه بې وڅکلې مونږ روژه وو هغه بوزه وه، ځکه چې په مسافر باندې روژې نشته.

لاروی ویل: ماته د خوړلو اجازه شته تاسو ته نشته.

ما ته خدای (ج) خواړه او اوبه رواکړیدی په تاسو بې اېسار کړیدی.

داد خدای قانون دی، ددی قانون په رمزاو معنی تاسی نه پوهیږئ.

د خدای کارونه بې حکمته نه دي.

تاسی ددغه عملی تعلیم په اصلی معنی ښه فکر وکړئ! تاسې ولې وړي یاست او زه موریم؟

زه په کار او مقصد پسې روان یم ناست نه یم زما په ژوند کښې درېدل نشته ځکه ما نه وړی کوي؟

تاسې ځای په ځای پراته یاست ستاسې حرکت لنډ دی ځکه بې وړي کړئ.

تاسې دخدای قانون منلی دی مگر پوه شوي پرې نه یاست. زه ددې دپاره راوگرزېدم چې تاسې پوه کړم او له لورې نجات ومومئ.

پاڅیږئ، راون شی اولری ځای په نظر کښې ونیسئ لوره او تنده په توقف اوسکون کښې ده په حرکت کښې نشته.

دکار فکر

دکورمیرمن ناروغه وه، د دوا پیسې نه وې، غله خلاصه وه ماشومان وړي وو، په کور کښې څه نه و پاتې چې پیسې پرې نغدي شي.

د کورخاوند یوه ورځ په پور پسې وگرځیده، دوستانو، اشنا یانو خپلوانو هېڅ ورنکړه.

بله ورځ په کدایي پسې ووت دسخیانو او غنیانو له کورونو نه نا امیده راغی.

دریمه ورځ ورته دکار فکر پیداشو کارته بې ملا وتړله په کارپسې روان شو، کاربې وکړ په دغه ورځ بې کورته دوا او ډوډی راوړه د کورمیرمن او ماشومان ډېر خوشحاله شوه.

چې رنځور جوړشي او وړي مورشي له دښه لویه خوشحالي بله نشته.

که څوک خوشحالي غواړي په کار کښې دې ولټوي.

د رنځو رانو علاج په کارباندې کېږي.

چې وړي مړوي هغه کاردی.

چې سړی خوارشی او خپلوان تربنه لاس واخلي.

چې څوک پور ورنه کړي او اشنایان نا اشنا شي.

چې سخيان ورته ووايي خدای دې درکړي.
 چې له هرچا او له هرې خوا نا امیده شي.
 په دغه وخت کښې کار په کار پري.
 پلار خپل حوی ته تریوه وخته ډوډۍ ورکوي بیا یې له خانه بېلوي.
 چې حوی لوی شو بیا مور هم شیدی نه ورکوي.
 مگر دکار مهرباني او احسان په هروخت کښې وي.
 دکار برکت په هېچا کښې نشته.
 هغه چې د خان مزدوري کوي خان څه نه ورکوي کارې ورکوي.
 نوراشه! دکار سړی شه!
 دکار سړی او د سردار سړی ډېر فرق لري.

زه خبر نه وم

له خوبه راوینس شوم ډېر وری وم.
 تا زما له سر لاندې ډوډۍ ایښی و، ما نه لیده په دسترخان کښې پته وه.
 ما ستا دسترخان و نه لټاوه د خلقو درگاه ته ودرېدم.
 زه خبر نه وم چې ډوډۍ زما له پښولاندې ده او ما پردۍ کورته لاس نیولی دی.
 زه ډېر وروسته پوه شوم چې د ځمکې دسترخان له ډوډۍ ډک دی او زه گډايي کوم.
 که زه پوه وای ما به د ډوډۍ دپاره ځانته دومره باداران نه پیدا کول.
 زه ستا د درگاه د خاورو په قدر پوه نشوم، زه نه وم خبر چې په دې خاورو کښې هرڅه شته.
 هوا تازمونږ دپاره ډېر څه پیدا کړي دي مگر مور نه یو پوه شوي.
 لکه چې د ځمکې په مخ د تېرو دپاره ډکې ویاړې او ډک سیندونه بهیږي د ورو دپاره هم په هره پوله ډوډۍ ایښې ده.
 هلې! زر کوئ! دغه وري فقېران خبر کړئ چه د خدای دسترخان ولټوي.
 ټول نعمتونه همدغلته دي.
 له خلقو سره یې له کاره اوبې له زیاره څه نشته.
 تاسې د خدای په نامه له چانه څه مه غواړئ.
 د خدای په نامه څه ورکړئ ځکه چه خدای تاسو ته هرڅه درکړي دي که تاسې هرڅه ولټوئ په دغو خاورو کښې یې مومئ.
 په لټولو هرڅه پیدا کړئ.
 که تاسې وزگار کښېښئ او هرڅه له ځانه وغواړئ هرڅه شته، که گډايي کوئ هېڅ نشته.

دخیر خاوند

هغه خپله غوا په پولو او لښتوپووله.

دهقانان پوهېدل چه دی پردی کښت په غوا باندې نه خوري.

غوا به کله کله د خلقو کښت ته خو له اچوله مگر ده بې جلب نیوه.

دغه لږه زیان دقصد له مخې نه و حکه چا څه نه ویل.

دغوا خاوند پوهېده چه په پولو او لښتو باندې غوا ښه مېرېږي.

که غوا خوشې وي او پردی شوتله خوري یا ټنډېږي یا لنډی اوبوچی کورته راځی.

دده غوا کتاره نه وه، ډېرې ښې شودې بې کولې هرچابه ویل چه ډېره ښه غوا ده.

دغوا شودې او شرومې هغه یواځې نه خورلې دمېلمنود مسافرو د همسایه گانو برخه هم په کښې وه.

خلقو ویل: دا سړی ډېرښه سړی دی داکور د خیراو برکت کوردی.

هوا څوک چې خپل نفس دغسې وساتي او جلب بې خوشې نه کړي هغه دخیراو برکت خاوند دی.

د هغه ضرر چاته نه رسېږي خیر بې رسېږي.

د هغه غوا هم وری نه پاته کېږي او شودې بې ډېرې وي.

دیمر کراسی

په شفتالو کښې زری دی په زری کښې دشتالو ونه ده، دغنمو په وړو کښې دانې شته په دانو کښې همدغسې وري شته.

په چرگه کښې هکی ده په هکی کښې جرگه.

دغه یوه دانه پندانه چې کورې تېل اوپلته دواړه لري او په حقیقت کښې بله ډېوه ده مگر ستا سترگې پټې دي دغه رڼا نه ویني.

ته نه بې خبر چې په یوه دانه اوپه یوه څاڅکی کښې عالمونه پراته دي.

ته پخپله هم دغنم په دانه کښې ویده وې بیادې په یوه څاڅکی او بوکښې لامبو وهله نن ځانته لوی سړی واپې اوپه لویه بیړۍ کښې ناست په لویو سیندونو کښې حرکت کوي.

څه شی چې ته وړوکی گڼې هغه هم لوی دی.

یا هغه چې تاته لوی ښکاري هغه هم لوی ندی.

ته ونه لویه گڼې هغه په یوه زری کښې ده.

تاته زری وروکی معلومېري په هغه کبې غټه ونه خای شویده دغه غټه هندوانه چې گوري کال ته نشي پاتي کيدای اوعمرېې ډېر لږدی.
دغه دهندوانې کوچنی زری تاته هر کال تازه هندوانې درکوي.
دزري قيمت له هندوانې نه لږ نه دی.
هندوانه په زري کبې ساتلی ده که زری ورک شو هندوانه ورکېري.
که ميندی اوپلرونه خپل واړه ماشومان ساتي واړه اوکوچني هم قام اوټبر ساتي.
نوراشه! هېخ شی وروکی اوکوچنی مه گڼه حکه چې دلته غټ اوکوچنی لوی او وروکی نشته ټول برابر دي يواځې خدای لوی دی اوبس.
دنن ورځې ديموکراسي له همدغسې ژورې کتنې څخه پيداشوه او د ډېر دقت نتيجه ده.

عشق

ته له ډېر قوت او ډېرو لښکروسره په دغه ښار راغلي.
ددې ښار له خلقو سره دې ډېر جنگونه وکړه.
له دی خوا له هغی خوا ډېر خلق ووژل شوه، ډېرې وینې توبې شوې، ډېرې ککړۍ له پښو لاندې شوې.
ستا مخه چاوشوه نیولی.
تاد ډېرو مړو په سرونو پښې کېسودې او په ډېر قوت له خپلو لښکرو سره دلوی فاتح په شان ښارته رانوتلی.
ته ډېر په قاروې تاغوبنل چې ښار لوټ کړې او قتل عام جوړ کړې.
مگر داکار تا ونشو کړای.
ستا مخې ته دښار یوه ښکلې پېغله راغله ستا زړه بې ویوړ.
تا خپل زړه دهغې له پنجو خلاص نکړای شو او له خپل ټول قوت سره یوې پېغلي ته تسلیم شوې.
تا په ځان باندې د یو فاتح گمان کاوه مگر فاتح بل څوک و.
ته نه وې خبر چې دننه په ښار کېنې بل راز قوت موجود دی.
تا په ډېر زور او قوت ځان اسیر کړ او د خپل اسارت لپاره دې ډېرې قربانۍ ورکړې.
که له تاسره دغه قوت نه وای اوشکست دې خوړلی وای نه اسیر کیدې، دعشق مقام ته رسیدل څه اسانه کار نه دی.
ته اوس دا ښار نشې لوتولی دا خلق نشې وژلی حکه چه عشق اومحبت اجازه نه درکوي.
ته باید ددوئ خدمت وکړې او ددوئ خدمتکار شي.
هوا عشق له پادشاهانو نه خدمتکاران جوړولی شي.
دلته سکندر بل راز کېري او دجهانگیری حرص نه پاته کېري.
سنگر څوک نشي ماتولی دلته زور او قوت ماتېری.

عمل

هغه خپله امسا ټکوله او بازارته راغی.
په سترگو یې څه نه لیدل خو په نامه یې هر څه پېژندل.
له ده نه خپلو ماشومانو وڅکې غوښتې وې.
دی په وڅکو پسی راغلی و.
دغسې ډېر رانده بازارته راځي او څه اخلي.
دکانداران دهنوی په سترگو کښې خاورې اچوي او ردي مالونه ورکوي.
ده ته یې هم له خاورو نه ډکې وڅکې ورکړې او هر څه په کښې کېږي.
هغه روان و او ځولی یې له لاسه خوشې شوه.
د هغه ارزو له خاورو سره برابره شوه.
هغه دزمکې په سرلاس وگرز او هر څه یې ټول کړه.
هغه نه پوهیده چه خپل کورته څه شی وړي؟
ده غوندې ډېر رانده دلته راځي اوله ځانه سره څه وړي چې د وړلو نه دی.
هو! دړندو عمل همدغسې وي.

دایمان ځای زړه دی او دی یې زړه دی

چې وروکی و له شینکو او پېریانو ډارېده.
چې لږ غوندې غټ شو د ملا صاحب له ډاره په سبق نه پوهېده په کور کښې د ادې ډارو د باندې د دادا.
اوس چه لوی دی دماسلانو ډار، دخان ډار، د ملک ډار، د حاکم ډار یې په زړه کښې ټینګ ځای نیولی دی.
په چول او بیدیا کښې له غلو ډارېږي، په کوروکلی کښې له غلیمانو په ښار کښې له پولیسانو، دایمان ځای زړه دی او
دی ډېر یې زړه دی.
د شپې په خوب کښې هم ډارېږي او خپکې یې نیسي.
لویه خدایه! په کوم زړه کښې چې دومره ډېرې وېرې وي، ستا وېره ډېره نه ځانېږي ستا خوف ته ډېر لږ ځای پاته
کېږي.
که ستا ډار او د ظالمانو ډار په یوزره کښې یوشان موجودوي له دېنه لویه ګناه بله نشته.

کشکې دوی یوازې له تا ډار یدلی اوستا د دښمنانو ډارېې په زړه کې نه وای.
 دخلقو ډار ستا وېره په زړونو کې کموي او ایمان ته زیان رسوي.
 ستا ضعیفه بنده گان یوازې له تانه نه وېرېرې له نورو نه هم وېرېرې. دوی اوس دزورورو له ډاره حق نشي ویلی او نه
 دحق طرفدار بې.
 ته په دروغو خپه کېرې دوی له ډاره رښتیا نشي ویلی.
 ستا ظلم نه دی خوښ دوی له وېرې دظالمانو خدمتونه اوصفتونه کوي.
 هغه مسلمان چېرته دی چه یوازې له تا ډارېرې او بس.
 ستا بنده باید د ډار بنده نه وي، دنمرود له اوره بې سترگه ونه سوزي، دفرعون په مقابل کېرې مغلوب نشي، له مرگه ونه
 وېرېرې.

زمونږ باغ

ددې باغ ونې ټولې زړې دي، ډډونه او ښاخونه بې وچ دي، په میوو کېرې زښت ډېر فرق راغلی دی میوو لآخه چې
 سیوری هم نیم نه دی پاته، تازگي نشته، خیابانونه اوچمونه خراب دي، باغ ټول اغزو اوناکاره بوټو نیولی دی.
 دگلانو یونیم بوټی که وي هغه دربو اوکبلو لاندې کېرې دلته اوس طوطیان اوبلبلی نه راځي. پدی چمن کېرې اوس
 خاړوی څري، دونو پانې په پسرلي کېرې زېرې ښکاري.
 داوونې ټولې دوهلو دي.
 ددې زرو ونو نیلو اورینو ټوله ځمکه نیولې ده. د ځمکې قوت بې ډېرکم کېرې مکر ځانکو اوبناخونو ته بې فایده
 ډېره لږه رسېرې داوونې اوس بې ثمره او بې حاصله دي.
 دباغ خاوند باید ټولې له بیخه وباسي. په ځای بې نوي نیالکي کېرې. مونږ باید ډېر انتظار وکارو چه دلته بیا سیوری
 اومیوه پیدا شي او پدې باغ وېرېرې بیا تازگې ووینو.
 که ماليار کال په کال چينجنې زړې ونې اېستلې اونوي نیالکي بې په ځای اېښودلی باغ به اوس هم هماغسې
 سمسورو.
 دباغ عمر او د ونو عمر به یوشان نه و.
 ونې به ورکېدې باغ به نه ورکېده.
 اجتماعي ژوند به له فردي او شخصي ژوند نه نه قربانېده.
 څوک چې زړې ونې په باغ کېرې ساتي باغ به بې همدغسې وي.

بې تمیزی

دېرنبه آس و، خو د بې تمیزو په لاس کېښي وو.

څوک يې په قدر پوه نشوه باوغان پرې موره کېښوده.

ديابو کاربې ترې واخيست.

هغه خبر نه و، چه دغسې آس د پادشاهانو په کمند کېښي هم نشته اوقیمت بې دېر زیات دی.

چېرته چې علم او فراست نه وي خلق د آس او يابو فرق نشي کولی هلته عربي اسونه له مورولاندي زخمیان شي او

دخرو په غاړه دزرو کتوری وي.

په دغسې وخت کېښي چې عمومي شعور ړوند وي اوڅه نه ويني حافظ د خلعو د بې تمیزی اعلان کوی:

اسپ تازی شده مجروح بزیر پالان

طوق زرین همه درگردن خرمی بینم

د ظالم فلسفه

یوسړی د غلیمانو په خوله شل کاله بندي شو.

هرچا به ویل حاکم ناروا وکړه، دومره ظلم هېڅوک نه کوي. دلته عدالت نشته، قانون ته څوک نه گوري، په بدو او رشوتونو هر څه کېږي مونږ له دې حاکم سره نور گدران نشو کولی.

بندي چې له زندان نه راووت د هنر او کمال نوم يې په وطن کېښي خپورشو او دېر دکارسړی و خوت.

حاکم ویل: زه پوهېدم چې دی بې گناه دی، مگر که مادی نه وای بندي کړی، غلیمانو واژه یا به ده څوک وژلی و، ده بې زندانه ژوند نشو کولی دده حیات په خطر کېښي و، دده دغه هنراو کمال د زندان برکت دی که دی پوه شي،

ماله ده سره دېر لوی احسان کړی دی. انسان پخپل خپروشر نه پوهېږي دېر ځله په ښو باندي د بدو کمان کوي.

که دی پوه شي بند يتوب دده دپاره خیر و، ما دده خیر په زندان کېښي لیده.

دېر کارونه دي چې په ظاهره بد معلومېږي په حقیقت کېښي ښه وی، د خلعو په نظر کېښي ظلم وي چې فلسفه يې ولټوي رحم او د لسوزی وي.

ناپوهه خلق خیر خواهان نه پېژني، په احسان نه پوهېږي، دوستي ورته دښمني ښکاري، په مدرسه باندي د زندان کمان کوی.

مور ددوی په خوشحالی پسې نه گرزو، ددوی په خیر پسې گرزو.

ددوی په خپل خیر نه پوهېږي او خپل خیر نشي سنجولی.

دستور العمل

خاص مجلس و، ټول غلي ناست وو، يوهم خبرنه و چې څه به وايي؟ دومره پوهېدل چې مطلب ډېر مهم دی. پس له څه قدر سکوت نه، هغه وويل: غېرله سرو او سپينو ډېر قيمت بها څه شته چې جواهر او الماس هغومره قيمت نه لری حکومت بايد هغه ډېر ټينگ وساتي.

که هغه و، هرڅه شته، که هغه نه و هېڅ نشته، د حکومت اساس او پيښاد هماغه دی، بې له هغه حکومت نشی قايمېدلی.

د خزانو ساتنه هغومره ضرورنه ده، د هغه شی ساتل فرض دی.

د سياست په دنيا کې هېڅ شی هغومره قيمت نه لری.

په دې خبره ټول په فکر کېښي شوه.

چا گمان کاوه چې مراد عدالت دی حکومت بايد دغه شی ډېر ټينگ وساتي اوله الماسو نه بې بهتر وگني.

د ځينو دا خيال و، چې د مملکت استقلال له هرڅه نه زيات قيمت لری، يوسياستمدار بايد د همدغه شي د ساتلو ډېر ټينگه توصيه وکړی.

څه نورو تصور کاوه چې مقصد د ملت خوشحالی ده.

د يوه ديموکرات حکومت اساس همدغه دی جواهر او الماس دومره قيمت نه لري.

پس له يو څه وقيې هغه خپل مطلب ښکاره کړ.

هغه پوهېده چې زما په خبرو پوهېدل څه اسانه کار نه دی.

هغه وويل: د حکومت ډار بايد ډېر ټينگ وساتل شي او حاکمان له ډېر تشدد نه کار واخلي، د حکومت ډار که د خلقو په سترگو کېښي و خزانو ته څوک کاره نشي کتلی له گدامو نونه مرک هم غله نشي ورلی، سره او سپين که په ډاک پراته وي څوک ورته نه گوری. که دا وېره د خلقو په زړه کېښي وه ظلم ته به عدالت وايي بې رحمي به رحم گني. که ډار نه و او خلک سپين سترگی شو نو بيا گزاره ډېر مشکله ده.

تاسې کونښن وکړئ چې دغه ډار د خلقو په زړونو او سترگو کېښي وساتئ او دا قيمت بها څيز ضايع نشي، ددی شي په قيمت باندي ښه پوه شئ!

دا هغه شی دی چې په وينو تويولو په کورونو وړانولو په مالونو لوټولو لاس ته راغلی دی. تاسی بې په آسانه مه ورکوئ!

اصلي غل

ستا خونبه چه غل ورته واپي که دغلو مل؟ زه بي غل بولم.
ددي غله لاس قاضي يا مفتي نشي پرېکولي.
دده له لاسه هرڅه کپري او ډېر قوت ورسره دي.
حاکمان ده ته څه نشي ويلي.
دپوليسانو زور په ده نه رسپري.
ددي غله احترام قوماندان هم کوي.
داغل ډېر زورور غل دي.
دده مخه څوک دورځي هم نشي نيولي.
دي دسر کار په مال کبې هم برخه لري، او په خزانه کبې شريک دي.
په ده باندې هېڅوک دعوه نشي کولي.
ده ته يواځي زه غل ويلي شم اوبس.
دا هغه غل دي چه له سترگونه رانجه نه پتوي سترگې پتوي.
غله پيسې پتوي.
دي غله پتوي، خيانتونه پتوي، ظلمونه پتوي.
اصلي غل همدغه دي.
ترڅو دي ورک نشي غله نه ورکپري.

دغلو منطق

له ورځي نه شپه بڼه ده او له رڼا نه تورتم.
شپه دراحت دپاره ده، ورځ د زخمت دپاره.
دعیش او عشرت وخت شپه ده.
سازونه سرودونه په شپه کبې وي.
وصالونه په شپه کبې صورت نيسي.
ساقی او شاهد د شپې بڼه بنکاره کپري.
د بزم محفلونه د شپې وي.
د حیات اوبه په تورتم کبې دي.
په تياره کبې دستر او پرده پوشی راز پت دي.
تاسې د تورتم په قدر نه پوهپري.
شپې لکه د خوبانو زلفې چې هرڅومره اوږدې وي هغو مره بڼې وي.
په سپينو مخونو باندې بايد تورې زلفې خورې وي.

بنکلي او بنایسته میرمنې په تورو پردو کښې پټې ښې دي.
 مور او دوی د پردې تر شاپه تیاره کښې هر څه کولی شو.
 که زموږ له عملونو پرده لري شوه او هر چا په رڼا کښې ولیدو مونږ ته به په نفرت وگوري.
 زموږ د پاره شپه ډېره ښه ده.
 تاسې کونښن وکړئ چې دورځې هم تورتې او تیاره وي.
 د وهم او خوف تیاره د ورځو رڼا کموي.
 له ظلم سره ظلمت او تورتې تړلی دی.
 د ورو خلقو په سترگو باندې توره شپه وي.
 د ناپوهۍ تیاره له شپې نه کمه نه ده.
 باید تل تر تله تیاره وي ځکه چې د حیات اوبه په تورتې کښې دی.

د غلو ډیوه

سپورمۍ ورکه شوه، شپه ډره تیاره وه، غله په تورتې کښې راغله په کاله ننوتل.
 دوی خبر نه و چې ښه ښه مالونه چېرته ایښي دي، ځکه یې ډیوه ولگوله او مال یې لټاوه.
 د کورو کلي خلقو چې رڼا ولیده راپا خېدل د غلو مخه یې ونیوله او غله یې وپېژندل.
 یوه وویل: له تورتې نه د غلو ډیوه هم ښه ده.
 مور غله په رڼا کښې ولیدل او راوینس شو.
 هو! مور غلو راوینس کړو.
 زموږ په کور کښې غلو ډیوه ولگوله.

د حاکم اشتباه

دومره ظلم او ستم، دومره تغافل او بې پروايي، دومره کبر او غرور.
 داسې سخت زړه؟
 بې رحمې او بې غوري انتها ته ورسیده.
 د زړونو له ازاره هېڅ نه وېرېږي.

زما په ژرابې زره نرم نشو.
 زما فريادونه نه اوري.
 زما عذرونه او زاری-تاثیر نه لري.
 زه په ډېرامید ورشم. زما په زره کښې ډېرې خبرې وي.
 زه وایم خپل ټول عرضونه به وکړم.
 هغه لکه برېښنا د سترگو په رپ کښې له سترگو پنا شي.
 له ډېرې استغنا راته گوري هم نه.
 عاشق د معشوقې له لاسه دغه راز شکایتونه کول.
 حاکم اشتباه وکړه، هغه بې سیاستاً بندي کړ او په سیاسي بندیانو کښې حساب شو.
 آه د وطن مینان په دغسې خبرو زندان ته حې.

څه لري او څه نه لري؟

زمکې لري، ژرندې لري، قلاگانې لري.
 راډیو نه لري، موټر نه لري چوکۍ نه لري.
 سرلري، سترگې لري، زره لري غوړونه لري.
 ذوق نه لري، فکر نه لري شعور نه لري احساس نه لري.
 ټغرونه لري، توشکونه لري، رخت خوابونه لري.
 جارونه لري، ځنډل نه لري، مینځل نه لري.
 گوخانې لري، طبیلې لري، تحویلخانې لري.
 حمام نه لري تشنات نلري، صابون نه لري.
 جوار لري، غنم لري، وریجې لري، پیسې لري.
 خیرات نلري، زکوه نلري، صحت نلري، راحت نلري.
 حرص لري، غم لري، سودا لري، ظلم لري، ناروا لري.
 قناعت نلري، صبر نلري، فضیلت نلري، رحم نلري.
 جهل لري، بخل لري، حسد لري، رقیبان لري، دښمنان لري.
 علم نلري، اخلاق نلري، سواد نلري.
 زامن لري، نمسي لري، لوني لري، وروڼه لري.
 مکتب نلري، معلم نلري، ملا نه لري، میرزا نلري.
 کبر لري، غرور لري، بدبیني لري بدگمانی لري.
 انصاف نلري، ضمیر نلري، وجدان نلري.
 څوک؟
 زموږ خان او زموږ ملک.

آمر او مامور

زه به په تريو وچولي خبرې كوم.
ته به لکه مجرم کور اورمير ولاړ بې بلې صاحب به واپې.
زه به په هر کار کسې کار لرم.
ته به زما په کار کسې د فکر کولو حق هم نه لري.
زه به هېڅ نه كوم، ته به زما په امر هر څه کوي.
خدمت به ته کوي نام نيکي به زما وي.
کار به زه وړانوم ملامت به ته بې.
څومره چې له مرگه وپېرې له مانه به هم ډار بې.
په هره اندازه چې له ژوند سره علاقه لري له ماسره به بې هم لري.
يوازی محبت می نه دی په کار زماله خوفه بايد زرونه ورپېرې.
زما په حضور کسې بې له عجز و نياز هېڅ خدمت نه قبلېرې.
که د عاجزی او دغلامی خوی درسره و هر راز خیانتو نه دي معافېرې.
پام کوه! چې پخپل خدمت اولیاقت مغرور نشې.
هر کله چې راځي که هر څومره مهم کارونه دي کړي و لکه کنهنگار سر ټیټی راځه!
خپل خدمتونه مه یادوه!
په قانون استناد مه کوه!
مانه ځان وسپاره زما په خوشحالی کسې هر څه ولټوه ستا ترقي زما په اطاعت پورې تړلې ده.
ستاتر فیع په همدغسې تواضع کسې پته ده، ته خپل ځان او خپل حد وپېژنه.
ته ښه فکر وکړه چې څه څوک يم او ته څوک بې!

توره پرده

سپورمی چې په تورو ورېځو کسې پته شي په جهان باندي توره پرده غور بېرې او هر څه په تور تم کسې ورک وي.
په دغسې توره تیاره کسې دانسان بینایي کار نه کوي، رانده او دنظر خاوندان یوراز وي، ښه مخونه او بد مخونه فرق
نه لري دسپین او تور تمیز نشي کیدای خپل او پردی نه پېژندل کېرې.
د حقیقت او جمال رڼا له سپورمی نه کمه نه ده.
ددې سپورمی پتوالی په سترگو لا څه چې په زرونو هم تیاره راولي که داتیاره ورکه نشي او دغه رڼا له توري پردې
لاندي وي، د ذوق اونظر د خاوندانو شپه نه سبا کېرې.
د شعر او ادب دنیا نه جوړېرې.

فکر شعور او احساس نه وېښېږي.
دکار او حرکت اراده نه پيدا کېږي.

د ژوند نغمه

ټول غلي دي، هېڅوک څه نه وايي، دژوند نغمه غلي ده په دغسې خاموشۍ کېښې ذوقونه مري، فکرونه محوه کېږي،
نشاط او فرحت لکه وحشي مرغه له انسانانو نه تښتي.
زه غواړم ددغه سکوت طلسم مات کړم او خپله سرينده وغروم داسرینده مادعشق له هیواد او دبلبلو له کوره راوړېده.
زما دسریندې اواز ډېر خوردي.
راشئ! کښينئ! زما نغمې واوړئ!
زه نه غواړم چې ارزوگانې مړې او زورنه ساړه وي.
زه د احساساتو او جذباتو دوېښو لو لپاره راغلم.
دغه ده ما خپله سرينده راواخيستله خپلې نغمې شروع کوم.
دا څه وشوه؟ له دی سريندۍ نه خو هېڅ اواز نه پورته کېږي.
سرینده خو نه ده ماته، تارونه بې ټول په حای دي.
داولې نه غږېږي له دېنه لويه ضایعه بله نشته.
پوه شوم وپوهېدم داسرینده دبلبلو دکور ده او بې دگلونو له خوابل چېرته نه غږېږي.
داسرینده له عشق سره تعلق او ارتباط لري. تارونه بې هم په هماغه مقام پورې تړلي دي.
زه باید گلزار ته ننووزم او دگلونو په حرم کېښې دخپلې سريندې آواز واوړم.
زه باید دنرکس سترگې، دغوتۍ خدا، دچنډرولښتې، دسنبلو پرېشانه زلفې وکورم او د حسن په گلزار کېښې خپله
سرینده وغروم. بې له دېنه دغه خاموشي نه ورکېږي او خوشحالی نه پيدا کېږي.
دا تورې وریځې باید دلمر او سپورمۍ له مخې لرې شي.
دبلبلانو پنجرې اوقفسونه باید مات شي.
د باغ تړلی ور باید بېرته شي چې خوشحالی راشي او ذوق وشعور سترگې وغروي.

خوشحالی

ستا دشجاعت اوشهامت ترانه ډېره خوره ده.

دا ترانه ډېر مشهور شاعر جوړه کړه، سازندکانو ورته ډېرښه اهنگ پيدا کړ اوس بې د وطن جونه او پېغلې په ډېر شوق
وايي او ته بې په اورېدو ډېر خوشحاله بې.

ټول خلق تاته په ډېر قدر او احترام گوري دا چه هلته يوځای بل ځای ستا دتورې او سر بازی صفتونه دي او نه له ډېرې خوشحالی په جامو کښې نه ځانېږي.

په هغه ورځ چې ته د جنگ او جگړې له ميدانه بريالی راغلي ستا په افتخار جشن ونيول شو په تا باندی له هرې خوا گلونه شيندل کېده ستا په غاړه کښې خلقو دگلوهارونه اچول ټولې سترگې تاته متوجه وې او په تا باندې خوشحالي وربدله. دا خوشحالی تاله هغه ځايه راوړه چې هلته دکوليو او بمونو باران وريده او ژوند ډېر په خطر کښې و، ته به هر ساعت له مرگ سره مخامخ کېدې او ډېر لوی غم در سره و.

هو! دمشرانو خوشحالی په همدغسې مشکلاتو او خطراتو او غمونو کښې پته وي او کوچنيان خوشې په خوشې خوشحاله وي.

«پای»

نوی سبک نوی ادب

www.ulfat.de